

Тикови и Тоурет синдром - најзначајни факти за пациентите

ШТО СЕ ТИКОВИ?

Тикови се движења кај пациентите кои не може секогаш да ги контролираат. Честопати пациентите имаат неодољна потреба да направат некое движење, а потоа чувствуваат олеснување. Понекогаш движењето може да се запре накратко.

Тиковите може да се:

- Ненадејни, брзи
- Репетитивни и стереотипни (секојпат да се исти)
- Бесцелни или без ритам
- Едноставни или комплексни

Едноставни тикови може да се појават ненадејно и обично траат неколку недели или месеци. Најчести едноставни моторни тикови се: трепкање со очите, подигнување на веѓа, подигнување на рамо, вртење или движење на глава и врат. Чести едноставни вокални тикови се: чистење на грло, кашлање, шмркање, просевање.

Комплексни моторни тикови вклучуваат наменски движења како: правење гримаси, потчукнување, одење по специфична шема или кружење, скокање, удирање со тупаница. Комплексни вокални тикови се: правење различни звуци, повторување слогови, зборови или фрази (ехолалија), ретко кажување на социјални табу -зборови или фрази (копролалија).

ШТО Е ТОУРЕТ СИНДРОМ?

Тоурет синдром, исто така познат како Жил де ла Тоурет (Gilles de la Tourette) синдром, е нарушување кое обично започнува меѓу 4-та и 6-та година од животот и е во најтешка фаза од 10-12 година. По дефиниција, тиковите мора да се појават пред 18-та година од животот. ТС се јавува многу почесто кај машките отколку кај женските. Пациентите со ТС имаат комбинација од моторни и вокални тикови, едноставни или комплексни, и тие може да траат подолго од една година. Може да се појават бихејвиорални проблеми, вклучувајќи анксиозност и опсесивно компулсивно однесување.

ШТО ГИ ПРЕДИЗВИКУВА ТИКОВИТЕ И ТС?

Причината за појава на тикови и ТС не е позната. Тикови и ТС се честопати херeditарни, што значи се провлекуваат во една фамилија.

ДАЛИ СИТЕ ТИКОВИ СЕ ТОУРЕТ СИНДРОМ?

Не сите луѓе што имаат тикови имаат и ТС. За поставување на дијагноза на ТС има потреба од појава на повеќе од еден тик, вклучувајќи вокален тик во времетраење подолго од една година. Додека тиковите се чести, едно од пет деца може да имаат тикови во некоја фаза, ТС се јавува многу поретко.

ДАЛИ ПОСТОИ ТРЕТМАН?

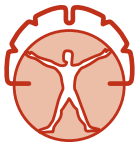
Обично нема потреба од третман на тикови. Третманот на моторни тикови, вокални тикови и ТС зависи од тоа како тиковите ги напаѓаат пациентите и дали имаат социјално или емоционално влијание. Доколку тиковите не предизвикуваат голема вознемиреност или не интерферираат со активностите, на пациентот може да му е доволно само добра поддршка, едукација и охрабрување. Едукацијата на луѓето што се околу пациентот може да придонесе за подобро разбирање и намалување на социјалната стигма. Тука може да помогне и влијанието и поддршката од страна на докторите, психолозите и социјалните работници. Членовите на фамилијата и учителите мора да научат дека тиковите се неволни така што може да ја разберат дијагнозата и да се избегне намалување на самовербата кај детето.

Пациентите треба да разговараат со докторот во однос на третман, доколку тиковите:

- предизвикуваат значајна вознемиреност
- интерферираат со секојдневните активности
- предизвикуваат социјална изолација, заплашување, или депресија

Сеопфатната бихејвиорална интервенција за тикови (СБИТ) е една од терапиите што се користи за третман на ТС. СБИТ се фокусира на свесност за тренинг и развој на соодветен одговор кон ургентноста на тиковите.

Доколку бихејвиоралната терапија не е доволно ефикасна, тогаш може да помогнат некои лекови. Лековите може да предизвикаат несакани ефекти, така што пациентите ќе треба да се во тесна комуникација со докторот. Такви лекови се: клонидин и гуанфацин, клоназепам и други анксиолитици, антипсихотични лекови (мора да се размислува на несаканите ефекти). Исто така, кај пациентите кај кои нема добар одговор на лековите, како опција за третман може да се размислува за длабока мозочна стимулација.

Тикови и Тоурет синдром - најзначајни факти за пациентите

ЗОШТО ТОУРЕТ СИНДРОМ СЕ СМЕТА ЗА НЕВРОПСИХИЈАТРИСКО ЗАБОЛУВАЊЕ?

Невропсихијатриско заболување е невролошко заболување кое го зафаќа однесувањето. Повеќе од 50% од пациентите со ТС имаат бихејвиорални симптоми како болест на намалено внимание и хиперактивност и опсесивно компулсивно заболување. Пациентите исто така може да имаат: депресија, импулсивно однесување, нарушување на личноста, намерно себеповредување и нарушување на сонот. За овие нарушувања може да постои третман, па затоа е потребно да разговарате со вашиот доктор.

ШТО МОЖЕ ДА ОЧЕКУВААТ ПАЦИЕНТИТЕ СО ТИКОВИ ИЛИ ТС?

Тиковите се обично повремени. Во повеќето случаи постои тенденција тиковите и ТС да исчезнат како што старее пациентот, и дури целосно да исчезнат во адултна возраст.